

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

48

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

BRNO 2007

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Rutt kay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Blanka Veselá

Technická redakce
Technical Editors

Dana Gregorová

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

48, 2007

90270/09

Obrázek na obálce
Cover illustration

Jeskyně Býčí skála. Geometrický vzorec, datovaný do eneolitu.
Býčí skála Cave. A geometric pattern dated to the Aeneolithic.

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

Copyright © 2007 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Kniha byla vydána s přispěním Akademie věd ČR

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz>

Resumé

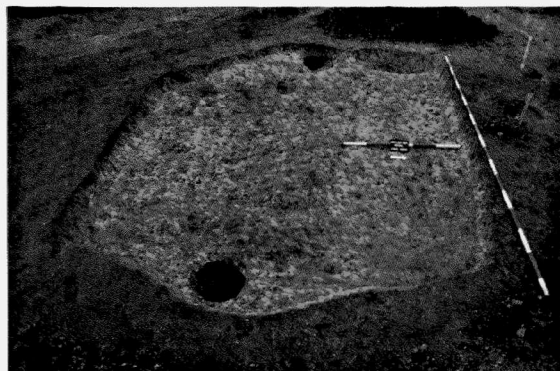
Komárov (Bez. Opava), Na konečné Str. 20, Nr. 68. Hallstattzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

KRALICE NA HANÉ (okr. Prostějov)

„Kralický háj“ (průmyslová zóna města Prostějova). Halstatt, latén. Sídliště. Záchraný výzkum.

Ve dnech 5. až 20. listopadu 2006 byl realizován předstíhový archeologický výzkum na ploše určené k výstavbě technologického centra ITC MICOS, s.r.o., v průmyslové zóně města Prostějova. Jeho úkolem bylo prozkoumání a zdokumentování archeologických objektů na stavbu dotčené ploše. Přestože pozůstatky pravěkého osídlení byly na zhruba polovině skryté plochy zničeny v průběhu vrcholného středověku při budování rybníků (celá západní část pozemku), na zbylé ploše bylo prozkoumáno celkem 138 objektů, mezi nimi mnohé též z období halstattu a doby laténské. Vedle běžných sídlištních objektů byly odkryty i tři chaty, dvě z pozdního halstattu a jedna z latěnu B2. Stopy osídlení z výše uvedeného úseku pravěkých dějin byly evidovány i na pozemcích firmy Windmüller & Hölscher Czech, s.r.o., které se rozkládají severně od právě prozkoumané plochy, a je proto zřejmé, že sídliště z mladšího úseku pravěku pokračuje právě tímto směrem

Miroslav Šmíd

Obr. 2. Kralice na Hané. Objekt K 611 – laténská chata. Latènezeitliches Grubenhaus.

Resumé

Kralice na Hané (Bez. Prostějov), „Kralický háj“ (Industriezone der Stadt Prostějov). Hallstattzeit, Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

KRALICE NA HANÉ (okr. Prostějov)

„Kralický háj“. Doba halštatská (platěnická fáze KLPP). Sídliště. Záchraný výzkum.

Během záchraného archeologického výzkumu vyvolaného stavebními aktivitami v areálu firmy Spedition Feico, s.r.o. (podrobná charakteristika lokality – viz kap. Neolit) bylo opět prokázáno osídlení polohy také v průběhu starší doby železné. Několik prozkoumaných objektů můžeme spojovat se sídlištními aktivitami lidu platěnického stupně komplexu

lužických popelnicových polí. Ve srovnání s dřívě provedenými plošnými odkryvy lze však konstatovat, že hustota halštatských jam v tomto prostoru již znatelně slábne.

Pavel Fojtík

Resumé

Kralice na Hané (Bez. Prostějov), „Kralický háj“. Hallstattzeit (Platěnice Phase der Kultur der Lausitzer Urnenfelder). Siedlung. Rettungsgrabung.

LIPOV (okr. Hodonín)

„Padělky“. Latén. Sídliště. Povrchový sběr.

Povrchovým sběrem, realizovaným v roce 2006 Martinem Ďugou na katastru obce Lipov, byla v trati Padělky a v navazující trati Čertovec (již v katastru Tasova) objevena nová polykulturní lokalita (popis viz kap. Neolit). Z rámce souboru nálezů náleží laténskému období zlomky grafitové keramiky s ovalenými okraji a rýhováním (srov. kap. Neolit, Doba bronzová).

Jaromír Šmerda

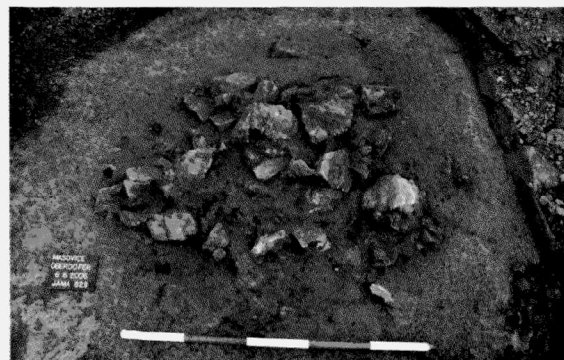
Resumé

Lipov (Bez. Hodonín), „Padělky“. Latènezeit. Siedlung. Terrainbegehung.

MAŠOVICE (k. ú. Mašovice u Znojma, okr. Znojmo)

„Pšeničné“. Horákovská kultura. Sídliště. Záchraný výzkum.

V průběhu roku 2006 byly prozkoumány plochy 6 rodinných domů. Na některých z dotčených parcel bylo možno prozkoumat i objekty horákovské kultury. V dubnu 2006 se podařilo na parcele p. Jelínka prozkoumat slovanskou polozemnici, která porušovala halštatskou zásobní jámu s běžným souborem nálezů. Na ZM ČR (list 33-22-25) se místo nálezu v měřítku 1 : 10 000 nachází v okolí bodu 372:78 mm od Z.J. s. č.. Na rozšířené ploše RD p. Oberdorfera se vyskytlo několik objektů

Obr. 3. Mašovice. Vypreparovaná koncentrace destrukce Jehlancovitých závaží ke tkalcovskému stavu a vypalovaných hrud keramického těsta v jámě 829.

Fundkonzentration mit Webgewichten und durchgebrannten Lehmkuugeln in der Grube 829.

horákovské kultury, mimo jiné zásobní jáma vyplněná maznicovou destrukcí. K důležitým objektům patří nepochybně jáma 829, která byla vyplněna destrukcí mazanice, vypálených hrud keramického těsta a minimálně 15 jehlanovitými závažími ke tkalcovskému stavu (obr. 3). Na ZM ČR (list 33-22-25) se místo nálezů v měřítku 1 : 10 000 nachází v okolí bodu 363:83 mm od ZJ s. č. Podle dosavadních výsledků výzkumů se zdá, že horákovská kultura osídlila mírně k jihovýchodu skloněnou část polohy, nad soutokem Mašovického (Mločeho) potoka a jeho dvou bezejmenných pravobřežních přítoků.

Zdeněk Čížmář

Resumé

Mašovice (Kataster Mašovice u Znojma, Bez. Znojmo), „Pšeničné“. Horákov kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

MEDLOV (k. ú. Medlov u Uničova, okr. Olomouc)

„Za školou“. Platěnická fáze KLPP. Sídliště. Záchraný výzkum.

V dubnu až květnu 2006 proběhla 2. etapa výzkumu pod nově budovanými rodinnými domky. Sídliště leží na mírném svahu obráceném k severovýchodu, s nadmořskou výškou 258–262 m, a lze ho identifikovat v mapě MZ 1 : 10 000 (list 14-44-11) v souřadnicích Z;J s. č. – 440:104; 443:111; 448:108; 447:107 mm.

Na skryté ploše sídliště bylo prozkoumáno 176 objektů zařazených do platěnické kultury. Celkem této fázi osídlení náleží 256 objektů, prozkoumaných ve dvou sezónách (srov. Kalábek 2006). Ve třech zásobních jamách byly nalezeny lidské skelety v anatomické poloze (jedno dítě a dva dospělí). Z objektů jsou zastoupeny zásobnice, sloupové jamky, žlábky a neurčitelné jámy. Ve výplni většiny objektů bylo nalezeno velké množství keramiky, zvířecí kosti, bronzové ozdoby a železné nůž. Opět byly nacházeny velké kusy propalovaných mazanic s otisky kulatiny a desek. Sloupové jamky, žlábky i mazanice jsou dokladem po dřevěných nadzemních konstrukcích na lokalitě.

Marek Kalábek

Literatura

Kalábek, M. 2006: Medlov (okr. Olomouc), *Přehled výzkumů* 47, 157.

Resumé

Medlov (Kataster Medlov u Uničova, Bez. Olomouc), „Za školou“. Platěnice Phase der Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Siedlung. Rettungsgrabung.

MIKULČICE (okr. Hodonín)

„Podbřežníky“. Latén. Sídliště. Záchraný výzkum. Uložení. Archeologický ústav AV ČR Brno.

Polykulturní naleziště v trati Mikulčice „Podbřežníky“ je na základě povrchového průzkumu známé již několik desetiletí. Sběry se soustřeďovaly především v prostoru záhumenní řadové zástavby v SV části tratě. Kromě četných slovanských nálezů zde byla zjištěna přítomnost osídlení ze všech období pravěku od neolitu až po dobu římskou. Obec Mikulčice při-

stoupila v roce 2006 k realizaci plánované výstavby řadových domků v JZ části „Podbřežníků“.

V první fázi záchraného výzkumu šlo o dohled nad hloubením inženýrských sítí, při kterém byla kromě slovanských objektů zachycena i sídlištní aktivita z doby laténské. Na základě těchto zjištění byl následně proveden v neohroženějších místech regulérní plošný výzkum (v trvání od 9. 10 do 12. 12. 2006) přímo na parcelách budoucích domů na ploše asi 45 × 20 m (ZM 1 : 10 000 (list 34-24-06); bod 1 – Z326,40;J305,1; bod 2 – Z329,9;J302,3; bod 3 – Z328,5;J300,6; bod 4 – Z324,8;J303,1). Výzkum odkryl část raně středověkého a laténského sídliště (v objektech byla zjištěna i rezidua z encolitu – KZP a doby bronzové – KLPP?). Celkově bylo na odkryté ploše zdokumentováno 5 laténských objektů, z nichž byly čtyři zahloubené chaty. Pravděpodobně nejzajímavějším objektem je zhruba kruhová jáma (část objektu zasahuje do dosud neprozkoupané plochy), jež má po obvodu (uvnitř) pravidelně rozmístěné kúlové jámy (dosud jich bylo přibližně v polovině objektu zjištěno osm). Kromě relativně velkého množství keramiky tento objekt obsahoval i zlomky jehlanovitých hliněných závaží a 12 přeslenů. Protože bylo zjištěno, že jak laténské, tak slovanské osídlení pokračuje všemi směry dále mimo původně vymezenou plochu a je poměrně intenzivní, bude výzkum v trati „Podbřežníky“ pokračovat i v letošním roce.

Marian Mazuch, Jaroslav Škojec

Resumé

Mikulčice (Bez. Hodonín), „Podbřežníky“. Laténezeit. Siedlung. Rettungsgrabung

MIROSLAV (okr. Znojmo)

Nám. Svobody. Horákovská kultura Sídliště. Záchraný výzkum.

V rámci záchraného výzkumu na ploše nám. Svobody (viz kap. Doba římská) byly zachyceny archeologické kontexty kultury horákovské, mezi nimiž vyniká objekt obsahující větší množství keramického materiálu. Byl cca 180 cm hluboký a jeho delší osa činila 9 m.

Dagmar Jelínková, Ondřej Šedo

Resumé

Miroslav (Bez. Znojmo), Svobody Platz. Horákov Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

MODRÁ (k. ú. Modrá u Velehradu, okr. Uherské Hradiště)

„Hrubý díl“. Časný latén (LTA). Sídliště. Zjišťovací výzkum.

Archeologický výzkum v červenci 2006 navázal na výzkum z roku 2005 za branou skanzenu, severně od informačního centra. Výzkum pokračoval v místech objektu č. 1/2005 – časně laténského objektu převrstveného pecí z mladší doby římské (prozkoumána roku 2005). Laténský objekt – sídlištní jáma o rozměrech 180 × 160 × 80 cm – byl oproti minulému roku prozkoumán celý. V záspy objektu byly objeveny početné nálezy časně laténské keramiky, mazanice i zvířecích kostí.

Miroslav Vaškových